

**Tơgũm lu
bơngai drỗ-kăn
anấp đễi
tơdrong truh
rũng rặng
...ăn lu bơngai 'nao potấp.**

**Bắt bởn gô pơm kiơ păng
pơma kiơ.**

John Ensor

Togũm lu bongai drǝ-kǎn anǎp đǝi todrong truh rǣng rang - ǎn lu bongai 'nao potǎp.

Pom kiǝ pǎng boma kiǝ koplǎh đǝi todrong kǎl wǎ.

Lǎm todrong pǔlung, đǝi minh todrong pǔlung kǎl hloh 'noh jǝ todrong **pǔlung gah todrong rǣng rang**. Todrong pǔlung ǎn kǝ lu bongai đǝi hloh to'bat todrong truh ưh kǝ hiok thoi kǝ teh dǝdrǝ, to'rǝp pom kǣ kǎ, đǝ pǝlǝch mǎ ưh pǝlǝch kǝdih kǎu. Bongai pǔlung athǝi bǎt hođǎl todrong truh rǣng rang 'noh, hǝmet dǝm todrong kǎl kǝ pom wǎ kǝ togũm pǎng bowǝi đǣng bongai 'noh kǝ hloh đǝng todrong truh 'noh.

Dǝm todrong to' hola gǝ togũm ih gǝh to' dǝm todrong truh rǣng rang mǎ đǣ đǣng bongai đǝi to'bat dang ǝi: **Todrong truh rǣng rang gah todrong anǎp**. Mǎ ih ưh bǎt dah bǎt tǝ sǣt, ih kǣm gǝh togũm mǝn.

1. To'boh todrong 'mǝm, pom pǎng poma todrong to'pǎt.

Athǝi chǣp rǎk dǝm nǝr ǎu:

- a. Pom kiǝ todrong kǎl: togũm bongai drǝ-kǎn mǎ ưh bre poyǝ, dǝm todrong ih wǎ bongai nai pom ǎn kǝ ih mưh ih to'bat dǝm todrong lǝi lǎi todrong 'noh. Lǎng lǎm Mathiǝ 7:12
- b. Rok kiǝ bongai Samari mǝnat: Pom đǣ dǝm todrong kǎl kǝ pom wǎ togũm gǎn todrong lǝch. Luka 10: 28-37
- c. Rok kiǝ nǝr poma pǔlung "Athei poma to'pǎt lǎm to' drong 'mǝm." Lǎng ǝphǝsǝ 4:25

2. Hloh bǎt bongai drǝ-kǎn oei anǎp to'bat todrong truh kiǝ. To' hola gǝ togũm ih bǎt lu bongai drǝ-kǎn oei anǎp gǝh roi todrong truh rǣng rang sư:

Lu bongai drǝ-kǎn đǝi:

- 1) Todrong hli to' rǝ
- 2) Đǝ areh kǝ lu sư
- 3) Todrong anǎp đǝi ho'tǣt lǎm todrong arih bongai drǝ-kǎn. Tih gia: Yǎ Gloria Steinem poma: "Sư pom kǝ inh arih todrong arih inh. Wǎ khan inh ưh kǝ gǝh arih todrong arih inh mưh pom todrong nai." (11/5/15 life News.com)
- 4) Chǎ todrong wǎ kǝ hǝ ayǝch lǎm jǝhngǝm.
- 5) Đǝi 'bar todrong to'chǣng ('mai/ ưh kǝ 'mai phǎ thai) kǝtǝng 'bar nǝr poma (pom/ lǣ kǝ pom todrong 'noh)
- 6) To'chǣng kǝdih minh 'nu minh drǝ.
- 7) Ưh kǝ đǝi todrong chang hǝmǣng.

3. Bǎt kǝdih bǝn bu lǎm todrong togũm 'noh. Todrong 'nǎu kǎl, mưh bǝn hloh bǎt todrong truh rǣng rang bongai nai lei bǝn gǝ kǝchǎng ưh kǝ ǎn dǝm todrong 'noh truh to' bǝn.

'Blǝk, ih bu...

- 1) Bongai lui, ih athǝi yua todrong 'mǝm.
- 2) Pǝm cham, ih athǝi togũm pǔlung.
- 3) Bongai togũm, ih athǝi pǝdǝh đǣ dǝm todrong jang ih pǎng 'mǎn jǝ togũm.
- 4) Bongai pǔlung, ih athǝi bo'tho to'boh wǎ kǝ lu bongai drǝ-kǎn hloh (to' drong 'mǝm, todrong roi h iǝk)
- 5) Bongai pom kǝdranh, ih athǝi pǝjao đǣ đǣng lǎm to'pang ti Krǎ Yang.
- 6) Ih ưh kǝ nhen thoi 'Bok đǝng pǝklaih: Athǝi jang mǎ to'ǎp wǎ togũm lǝ bongai nai mǎlǝi athǝi 'blǝk Krǎ Yang gǝ togũm ih. Jǝng 'bang Pǝl đǝi poma: "Koplǎh inh chǎ bo'tho kǝ lu

bongai ưh kơ gan hlôh tơm tởdronh 'Bok Kei-Dei, inh kữm pơm thoi sư mớn wă kơ pơlung sư lui kơjăp. Inh druh kiở rim đon kon bongai wă kơ gơh pơlung lu sư lui kơ Yêsu Krist na klaih đởng dôm tởdronh yoch." I Kôrinhtô 9:22

7) Ih 'nẻ kơ 'bôn h kơ blẻk.

8) Ih ưh kơ gơh toplih tởdronh so, ưh kơ gơh pử dôm tởdronh yoch so. Ih gơh togữm lu bongai đở-kăn 'noh.

Kơplah ih tở'bập lu bongai đở-kăn 'noh:

Athẻi gơh hơgẻi lăm tởdronh pơlung togữm lu bongai đở-kăn đẻi tởdronh truh 'noh.

1. Lu bongai đở-kăn đẻi tởdronh hli tở rơ. Lu sư ưh tim byơh tở'bập tởdronh hli tở rơ păng ưh kơ đẻi tởdronh chang hơmẻng thoi jơ 'nâu.	➔ Ih athẻi chỏn jởhngỏm, pởn nuih, păng đởng kơjăp. Athẻi hơdin togữm wă kơ lu bongai đở-kăn hoei pả hli tở rơ păng togữm wă kơ lu sư đẻi tởdronh chang hơmẻng. Tở'bôn ăn lu sư trong tở anấp.
2. Lu bongai đở-kăn đẻi tởdronh truh păng 'mai h pả thai. Lăm tởdronh truh 'nâu, hnam đơnỏ păng bôl buỏl wă kơ bongai đở-kăn 'noh pả thai.	➔ Ih athẻi pơlung wă kơ lu sư ưh kơ pả thai - lu bongai hơ'lỏp oẻi lăm klak 'noh jở minh 'nu bongai 'lởng tởpắt! Đẻi lờ tởdronh nai gah akâu gah 'ngoaih, thoi kơ tởdronh tởchẻng lu bongai đở-kăn, mảẻi tởdronh 'noh ưh kơ kăl <u>yua kơ tởdronh kăl hloh - Bắ lu bongai hơ'lỏp 'noh jở bongai - 'noh jở kon hơ'lỏp bongai ngai đở-kăn 'noh.</u> Pơma tởpắt hăm tởdronh 'mẻm gah bongai hơ'lỏp tim mả tởpử 'noh. Tởdronh tởpắt 'noh jở tởdronh mớẻh mớẻng. Bỏtho lu bongai đở-kăn kiở hla ar gah tởdronh arih, dôm tởdronh truh gah tởdronh pả thai păng đẻi lờ tởdronh rơih iỏk nai. Togữm lu bongai đở-kăn gơh hlôh bắ dôm tởdronh 'noh.
3. Lu bongai đở-kăn 'mai h jah rơngẻi. Sư 'mai h dôm tởdronh 'nâu hlỏi bôn h, lu sư đẻi tởdronh hli tở rơ, ưh kơ 'mai h tởchẻng. 'Mai h pơm mả hrẻnh tẻnh.	➔ Ih athẻi togữm lu sư gơh chỏn jởhngỏm lu sư kỏdih wă lu sư gơh tởchẻng lăi mả hỏđăl.
4. Lu bongai đở kăn 'bôn tởdronh anấp hỏtửt bơm tởdronh arih lu sư.	➔ Ih athẻi togữm lu sư 'bôn tởdronh 'lởng rỏ tở hơnấp 'măn ăn 'bar 'nu bre sư. Đẻi tởdronh rơih iỏk pơm mẻ mả ưh lẻ bongai nai rong.
5. Đẻi 'bar tởdronh tởchẻng, 'bar nở pơma. Lu bongai đở-kăn 'mai h păng ưh kơ 'mai h pả thai.	➔ Ih athẻi togữm lu sư hlôh yua kơ kơ lu sư đẻ tởdronh tởchẻng thoi noh. Ih athẻi togữm lu sư mớẻng hơlen nở pơma đơ dar đởng lăm jởhngỏm lu sư 'noh kơ păng togữm lu sư gơh hlôh nở 'noh.
6. Lu bongai đở-kăn	➔ Ih athẻi togữm lu bongai đở-kăn 'noh kiở tởdronh 'nâu: Ih athẻi nă ngỏi pơlung păng

Mã lu sự bắt tởdronđ phả thại 'noh glăi rả, mălễi ưh kớ đễi bu 'mai h tởgũm lu sự, lu sự minh đợ ech.	hơdai sự ling lang. Mã đễi tởdronđ truh kiớ kũm ưh kớ achăng lu sự minh đợ - ih gô tởgũm sự đợđ đang ễi truh tở nỉng mớnh.
7. Lu bớngai đợ-kăn ưh kớ đễi tởdronđ chang hớmhẽng.	→ Ih athểi tởgũm lu sự đễi tởdronđ chang hớmhẽng, đôm tởdronđ 'nâu gô keh đang.

Bắt hớđăl tởdronđ tởgũm bớngai đợ-kăn oei anắp đễi tởdronđ truh rũng rảng.

Đôm tởdronđ wả hớmet pớlung lu bớngai oei anắp hớl đợđ tởdronđ truh rũng rảng.
Tởdronđ ih kăl pớm 'noh:

1. Mớng/ lui ngeh

Sớng iớk lu bớngai đợ-kăn wả kớ lu sự bắt ih gô tởgũm lu sự. Jet lu sự wả kớ lu sự kũm
hớl đôm tởdronđ rũng rảng đễi truh tở lu sự 'noh thoi yớ, chih rắk đôm tởdronđ tởchẽng lu
sự.

2. Bắt hớđăl/ pớih - Đôm tởdronđ hli tở rớ, đôm tởdronđ tởchẽng lu bớngai đợ-kăn 'noh.
Jet lu sự nớ jet wả kớ bắt hớđăl đôm tởdronđ tởchẽng lu sự lắm tởdronđ phả thại, tởgũm lu
sự bắt yua kớ kiớ đễi tởdronđ noh, tởgũm lu sự pớn nuih roi yua kớ kiớ sự đễi tởdronđ
tởchẽng thoi noh. Tở'boh ắn kớ lu sự yua kớ kiớ đôm tởdronđ tởchẽng 'noh pớm kớ lu sự
ưh kễ hyot. Bớtho wả kớ lu sự bắt tởdronđ tởchẽng gô pớm kớ sự thoi yớ đợđ rớng sự
phả thại (mớlầu, bắt kớđih sự yoch glăi, ưh kớ hiớk lắm jớhngớmm hắm tởdronđ tởchẽng,...).
Sự rớih iớk tởdronđ pớlớch minh 'nu bớngai 'lớng tởpắt - minh 'nu kớn đợ-nglớ/ đợ-kăn sự!

3. Tởbắt lắi/ tởbắt thim

Ắn que thừ thại, mã ưh siều ắm lắi mớh gớh pắng bớtho bớngai đợ-kăn/ hnam đớnh gah
tởdronđ wớ 'lớ bớngai hớ'lớp 'noh, đôm tởdronđ pớm kớ lu sự 'mai phả thại pắng đôm
tởdronđ truh đợđ rớng phả thại, đễi lớ tởdronđ rớih iớk nai thoi kớ ắn kớ bớngai nai rớng.

4. Bớtho/ hớpới pính

'Nể kớ phả thại! Athểi bớ wểi kớn ih pắng tởpắ sự. Ih gớh pớm tởdronđ 'noh! Ih gớh pớma
ưh ắn lu ngai Athểi mớng pểi nuih ih "Nắ 'nầu, inh kớo plẻnh pắng tẻh pớm
kớdranh ắn kớ inh, inh đán tở'boh 'bớ anắp iẻm rớih iớk tởdronđ arih pắng tởdronđ lớch,
tởdronđ pún hiớk pắng tởdronđ hiap pớtẻ. Thoi noh, rớih bẻ tởdronđ arih, wả kớ iẻm pắng lu
kớn sắu iẻm gớh arih." Bớtho kớh jướt 30:19.

5. Pớkeh/ Đôm tởdronđ wả pớm tở hớnắp.

Bắt hớđăl đôm tởdronđ truh đang ễi pắng đôm tởdronđ wả pớm. Pớti h gia:

"Inh wả bớngai hớ'lớp 'noh, mălễi mẻ inh wả inh phả thại".

"Inh bắt inh gớh đớh hớk đắi hớk minh sớnăm, mălễi mẻ 'bắ inh gô achăng lẻ inh - lu sự ưh
pắ tởgũm jẻn tớmm ắn kớ inh đợđ. Inh gô ắn jẻn pớng inh lớ pắng arih thoi yớ?" Lẻ lu
nhôn tởgũm ih jẻn tớmm thuẻ pớng lắm đôm kễi ih kăl, pắng lui ngeh mẻ 'bắ ih gô hớl
ắn kớ ih hắm kớn ih pắng tởgũm ih. Inh bắt hớđăl lắm jớhngớmm mẻ ih đễi hớtt kớplah sự
tở'ắp sắu sự 'noh.

6. Pớjao ắn/ Nớr pớsít

Athểi tởgũm pắng chih hớmet hớđol đôm tởdronđ kăl kớ pớm lắm đôm nắ đợđ rớng, tắng
hla ar đớk, chih sớ điền thoi, pắng roi tởbắt nắ tở'ắp đợđ rớng.

7. Bớwểi/ bớtho tở'boh

Athểi bớwểi tởdronđ nhắn tin, gớ điền đỉng truh lu sự hoi pắ đễi tởdronđ rũng rảng pắng
lu sự kễ hớl đợđ đôm tởdronđ 'noh wih bớk tởdronđ arih sớ. Bớwểi đễi đôm tởdronđ kớđih
ih. Bớwểi lu bớl buớ ih wả lu sự kũm gớh tởgũm lu bớngai nai mớn.

Athêi poma păng pôm dĩ jơnggồm ih wă tợgũm lu bợngai đrỗ-kăn kăi, wă kơ lu sữ hoei pă hli păng đêi tợdrong chang hợmếng gah tợdrong tợpũ kon păng wêi rong kon mả ưh ăn bợngai nai wêi rong. Dôm tợdrong ‘noh Kră Yang lăp đon, mả khan dang ểi tợdrong ‘noh anat anot dêh, mả lểi gô đêi tợdrong rợngểi păng pũn hiôk ning môn.

Jĩt nờr jet bợtho bợngai ‘nao pợtập tợgũm lu bợngai đêi tợdrong truh rũng rặng kợplah oei anăp.

Mưh ih đêi tợdrong krê ih poma glăi, lểi ih athêi pôm kiợ dôm nờr jet tợ hợla hăm lu bợngai mễ oei anăp, hăm hnam đonố. Ih gô tợgũm lu sữ:

1. Pôm liợ ih bắt ih đêi anăp? Ih khăm tợ hnam pợgang ak?
2. Ih ưh pă đêi ‘bôh jợng đợng dang nhợ? Nă ‘bôh jợng tợluch ‘noh pợ yợ?
3. Ih hăm bắt tợdrong arih bợngai hợ’lợp ih ‘noh thoi yợ ưh? Ih hăm năm siêu âm lăi wă bắt kon hợ’lợp ‘noh wớ ‘lổ pran păng hoei đêi tợdrong rợngăt (tuh pham) ưh?
4. Ih đêi tợdrong hli kiợ kợplah oei anăp dang ểi?
5. Kiợ đon lui/ tợdrong gĩt kăi kợdih, ih hlỏh thoi yợ gah tợdrong anăp ‘noh? Đợng sỡ, ih tợchếng liợ gah tợdrong phă thai noh?
6. Ih tam đêi anăp đợng ki? Tợdrong kiợ gô truh kợplah anăp?
7. Ih bắt kiợ gah tợdrong wớ ‘lổ lu bợngai hợ’lợp ‘nao anăp ‘noh?
8. Ih bắt kiợ gah tợdrong phă thai păng tợdrong ‘noh thoi yợ?
9. Ih hăm bắt dôm tợdrong truh đợng rợng phă thai ưh?
10. Sộ điên thoăi ih thoi yợ? Ih gô bowểi tợdrong tợ’bưh hăm ih kợplah ih đêi tợ’bập tợdrong truh rũng rặng ‘nầu.

Athêi ‘blỏk:

Kợplah ih tợ’bập minh ‘nu bợngai đrỗ-kăn oei anăp păng đêi tợdrong truh rũng rặng, pôm liợ wă kơ ih gợh tợgũm sữ, yua kơ tợdrong ‘noh ưh kơ hợđăl thoi tợdrong tuh pham păng wă jể lỏch. Athêi bắt sữ ‘noh bu păng sữ đêi tợ’bập tợdrong kiợ. Krao khan păng apinh Kră Yang tợgũm ih. Đợng rợng ‘noh tợgũm lu sữ hlỏi đợng dôm tợdrong ‘noh hăm tợdrong bắt hợđăl bợngai hợ’lợp ‘nao anăp ‘noh jợ minh ‘nu bợngai arih.

Kăi tợgũm tợdrong kiợ? Krao lu nhôn:

Wă bắt hợđăl thim

quét QR

Web: www.Baovemamsong.org
Email: baovemamsong@gmail.com
SĐT: 081 511 4526

